

**Върховен Съвет 33°
на България
Национален Изследователски
Институт “Стар и Приет
Шотландски Ритуал”**

**Supreme Council 33°
for Bulgaria
National Research Society
“Ancient and Accepted
Scottish Rite”**

26 януари 2006 г.

Градеж № 1

Какво е “Свободно Зидарство” или “Масонство”?

“...Ако всички хора винаги са се подчинявали от все сърце на благо и нежно учение на Масонството, този свят щеше да е винаги Рай, докато Нетърпимостта и Гонението го правят Ад. Защото това е Масонското кредо: ВЯРВАЙ, в безкрайната божествена доброта, мъдрост и справедливост; НАДЯВАЙ се доброто да победи злото завинаги и Истинната Хармония да надделее в океана от хармония и дисхармония който бушува във Вселената; и бъди БЛАГОТВОРИТЕЛЕН, както самият Господ Бог е към безверието, грешките и глупостта на хората, щото ние всички сме едно голямо Братство.”

*Алберт Пайк *, “Смисъла на Масонството”, 1858г.*

Масонството така както се практикува под егидата на Обединената Велика Ложа на Англия е общество на свободни мъже, които болят за моралните и

* Върховен Командор на Стария и Приет Шотландски Обред (1859-1891).
Виж още: www.bartleby.com/65/e-/E-Pike-Alb.html

духовни ценности. Смисълът на Масонството се внушава на членовете му чрез поредица от Ритуални драматизации, които следват антични форми и използват обичаите и инструментите на старите каменоделци като алегорични средства.

Масонството е едно от най-старите светски братства в световен мащаб.

Основното изискване за прием и членство в братството е вярата във Върховното същество!

Масонството не е религия, нито пък е заместител на религията. Неговата

същност го прави приемливо за всеки вяраш, независимо от вероизповеданието и по-важното – очаква се той да продължи да следва своята религия.

През всичките години на своето съществуване Масонството се е придържало към следните три велики **Принципа**:

Братска любов – всеки истински Масон проявява уважение и търпимост към мнението на другия и се отнася с добронамереност и разбиране към себеподобните си;

Спомощствувателност – Масоните се приучават да проявяват благотворителност и разбиране за нуждите не само на своите, но и обществото като цяло, чрез лично участие и дарения.

Истина – Масоните се стремят към истината, изискваща прилагането на високи морални норми с оглед постигането им в земния им път.

Масонството изисква от членовете си уважение към законите на страната, в която живеят и работят!

Използването от Масона на членството си за да укрепва и разширява собствените или тези на друг делови, професионални или лични интереси не се толерира и противоречи на изискванията за прием в редовете на братството.

Неговият граждански дълг винаги стои по-високо от всякакви задължения към друг брат, и всеки опит да бъде прикритан брат, който е действал непочтенно или противозаконно противоречи на този основен дълг.

Тайната на Масонството се заключава в традиционните начини на разпознаване. То не е тайно общество, тъй като всеки негов член е в правото си да се “разкрие” и би направил това в отговор на всяко уважително запитване. Неговия Основен закон и Правилници са достъпни за широката общественост. Няма тайни цели или принципи. Същевременно като много други светски общества, то запазва правото си да третира някои от своите вътрешни дела като “лични” и неприкосновени.

В заключение – от Масонът се очаква да изпълнява дълга си първо към своя Бог (независимо под какво име) чрез вярата си и нейното последователно прилагане, и едва след това, без при това да е във вреда на собственото си семейство и зависимите от него, към ближния чрез благотворителност и служение *.

Началото:

“ Не си въобразявай, че ще станеш истински Масон ако изучиш т.н. “занаят” или дори ако опознаеш нашите традиции. Масонството има своя История, своя Литература, своя Философия. Неговите алегории и традиции ще те научат на много неща, но много повече неща има другаде.Потоците на знанието, които днес текат пълноводни и широки трябва да бъдат проследени до техните извори, които бликат от далечното минало и там ще намериш началото и смисъла на Масонството.”

Алберт Пайк, Морал и догма, 1871, стр. 107

Англия, Ирландия и Шотландия

Няма точна информация за “началото” на Масонството , но за това пък има множество теории. Някои историци поставят началото във времето на Ноевия ковчег, други вярват, че началото е свързано със строежа на храма на Соломон, трети пък го свързват със строежа на Пирамидите в древен Египет, а някои поставят началото при царуването на крал Ателстон на Англия в 930 година от Новата Ера. Всички тези теории са малко вероятни, но пък са особено красиви и вдъхновяващи.

Най-достоверната и най-разпространената теория за възникването на Масонството в Англия свързва началото му със средновековните зидарски задруги или както още е известна – “Теорията на прехода”.**

* Виж още: www.grandlodge-england.org

** Виж още: <http://freemasonry.bcy.ca/texts/TransitionTheory.html>

Със западането на зидарския занаят през 16-ти век, в техните задруги или Ложи започват да навлизат хора, които не спадат към т.н. “оперативни” зидари. Това са лекари, селяни, моряци, търговци и др. , които са били допускани да членуват в ложите. Тези хора, които не са имали нищо общо със зидарския занаят са се наричали “спекулативни” зидари. С навлизането им в зидарските ложи, Масонството все повече се превръща в Клуб или Братство и губи смисъла си на професионална задруга. Тези нови членове на ложите или “Спекулативни масони”, са били “приемани” като равни с “Оперативните” масони в дух на братство, от където и произлиза терминът “приети” в израза “ свободни и приети зидари”.

Колкото и да звучи правдоподобно и тази теория се оспорва от някои източници, които изтъкват, че няма пряка доказана връзка и приемственост между старите професионални задруги или оперативни ложи и спекулативните ложи, като в потвърждение на тезата си привеждат довода, че няма данни да е имало “оперативни” ложи в Англия след 1560

или пък в Шотландия – след 1580г., докато първите писмени документи за “спекулативни” масони и ложи са от почти един век по-късно!

И все пак това е теорията, към която се придържа не само ОВЛ на Англия, но и Великата Ложа на Шотландия*. Великата Ложа на Ирландия отива малко по-далече, като търси корените в античната си история.

Наред с горната теория, има най-много привърженици, съществува и друга, която също претендира за известна достоверност – това е теорията, свързваща появата на масонството с Рицарите Тамплиери, чийто Орден е основан през 1117г.

Тамплиерите, подобно на Свободните зидари – Масони, са имали три категории членове – на най-ниското стъпало са стояли “Сержантите-пехотинци”, на най-високото са били истинските Братя-рицари. Средното ниво се е заемало от т.н. “Чиновник-капелан-секретари”. Орденът се е предвождал от Велик Майстор, единствено подчиняващ се на Папата. След поставянето им в 1307г. извън закона от Папа Клементий V започват гонения на Темплиерите в цяла Европа. Единствено в тогавашна Шотландия те намират убежище. Предполага се, че за да избегнат гоненията и изстреблението на братята рицари се е прибегнало до създаването на движение - Масонството, което е взимало много от обичаите и символите на действащите по това време свободно-зидарски задруги .

Има още една теория, която бих нарекъл “социално-историческа”, съгласно която “лицата, които са формирали Свободното Зидарство, става дума за края на 16-ти и началото на 17-ти век, са били хора, които са се стеремели към установяването на по-голяма религиозна и политическа търпимост във време на остро противоборство, когато политическите и религиозни различия са водели

* Виж официалния Уеб-сайт на Великата Ложа на Шотландия: www.grandlodgescotland.com

до кървави граждански войни. Това, което те са искали е било хората да станат по-добри и да се възцари един по-справедлив свят. И тъй като по това време обучението се е основавало на алегии и символи те възприели идеята за “сградата” като централна алегория, върху която да стъпи новото движение. Основния източник за алегии по това време е била Библията, чието съдържание е било известно, дори и на тези, които не са могли да четат и пишат. Единствената ”сграда”, която се споменавала в Библията бил Храмът на Соломон, който и станал основната тема на ритуала. От старите занаятчийски гилдии пък взимали организационната форма – Майстор, Надзирател, Ковчежник, Секретар, докато инструментите на старите зидари били използвани като символи, върху които да се изгради морално-философската конструкция на “занаята” *.

Най-вероятно началото на Масонството е съчетание на описаните по-горе и някои други “теории”.**

От гледна точка на документи, свързани с масонството – като най-стари се считат Манускриптите “Regis” от 1390г. и “Cook” от 1400г. Според Ложата “Куатор Коронати” на ОВЛ на Англия първият документ регистриращ “прием” на не-оперативен масон в Масонска ложа е от юни 1600г. – това е на Лорда на Оучинлек, Джон Бозуел, чието име се появява в списъците на Масонска Ложа в Единбург, Шотландия. В Англия първият запис е от 16-ти октомври 1646г. направен от Елиас Ашмол – антиквар и хералдик, който между другото споменава, че заедно с него в не-оперативна Ложа е “приет” и полковник Хенри Мейнуеринг.

Следват и други записи – в документ от 1673г. се споменават имената на 27 Масона, които членуват в ложа в град Честер. Друг документ от 1695г. говори за някой си Едуард Хол, който е бил приет в Ложа в град Чичестер. Манускрипт под номер 4 от Йорк от 1693г. изброява имената на шест члена на Ложа, за които нищо повече не се знае.

- Виж: www.sussexmasons.org.uk
- ** Виж още: <http://freemasonry.bcy.ca/textfiles/historyindex.html> и <http://freemasonry.bcy.ca/textfiles/historyindex.html>

*** Изключително интересно описание на епохата се съдържа на следния Уеб-сайт: www.geocities.com/Athens/Forum/9991/england1717

Но да се върнем към “официалното начало” на Масонството в люлката му – Англия *. Безспорно отправната точка на съвременното, организирано “символично” масонство е датата 24 юни 1717г., когато в кръчмата “Гъската и скарата” (Goose and Gridiron) четири Лондонски “символични” Ложи се обединяват във Велика Ложа на Лондон и Антони Сойер, джентълмен, е избран за неин първи Велик Майстор.

Също така, не се оспорва и факта, че в началния си вид Великата Ложа е служила предимно като организатор за годишно тържество-пиршество за членовете на Ложите в района на Лондон. В 1721 г. Джон, Дука на Мантагю, е избран за Велик Майстор, който въвежда нови правила и порядки. От този момент Великата Ложа започва да се събира на “четиримесечни общи събрания” (Quarterly Communications), с което се превръща в регулативен орган, към който постепенно се присъединяват и Ложи, работещи извън Лондон.

В 1723г. е издаден първият “Правилник – Масонски конституции” (първата редакция на т.н. Андерсенова Конституция**) и Уилям Коупер, деловодител в английския Парламент е назначен за Секретар на Великата Ложа. Към 1730г. под Великата Ложа работят повече от 100 ложи в

Англия и Уелс. Започва създаването на ложи и в чужбина - Европа, Северна Америка, Индия.

Междувременно се инсталират Велики Ложи в Ирландия през 1725г. и Шотландия през 1736г.

XVIII-ти и XIX-ти век бележат бързото разпространение на Масонството в Средния и Далечния Изток, Австралия, Азия, Африка и Южна Америка, като то следва по петите разширяването на Британската Империя. С разпадането на

* Допълнителна информация се съдържа в :
www.oelodge.uklinux.net/index.htm

** Пълният текст на английски може да се види на сайта:
www.2belask1.com/library/anderson.html

Империята, много от местните Ложи се трансформират в независими Велики Ложи, но някои предпочитат да останат под попечителството на ОВЛ на Англия в резултат на което и до ден днешен има повече от 750 ложи по света, които се числят към ОВЛ на Англия.

През 1737г. е посветен първият Масон от кралско потекло – Фредерик Люис, Принц на Уелс и син на Крал Джордж II.

През 1740г., по стечение на различни обстоятелства, много ирландци се преселват в Лондон. Не малка част от тях са били Масони още преди да се преместят. В същото време достъпът им до английски ложи е бил ограничен, в резултат на което през 1751г. група ирландски масони учредяват конкурираща Велика Ложа. Мотивът, който те изтъкват е, че съществуващата Велика Ложа е направила твърде много нововъведения и се е отдалечила от т.н. “стари правила” (ancient landmarks) докато те желаели да се съхранят “античните институции, завещани от Принц Едуин в град Йорк през 926г. след Христа”. Поради тази причина новата Велика Ложа е била наречена “Античната Велика Ложа” (точното име е било: "Grand Lodge of Free and Accepted Masons of England According to the Old Institutions"), а другата Великата Ложа - “Модерните”. Въпреки разногласията, двете Велики Ложи съжителствали мирно в продължение на 63 години, като нито едната нито другата е признавала членовете на “противниковата” ложа за “регулярни” Масони. Това, обаче, не е пречело на мнозина, дори на централно ниво, да членуват и в двете ложи.

В 1809г. двете конкуриращи се Ложи определят “комисари”, които да договорят взаимно приемливо и равностойно Обединение. След четири години преговори, на 27 Декември 1813г. , на тържествена церемония в “Свободнозидарския дом” (Freemasons’Hall) в Лондон се извършва обединението на двете Ложи, в резултат на което се появява Обединената

Велика Ложа на Англия с Велик Майстор – Негово Кралско Височество Дука на Съсекс (по-малкия син на Крал Джордж III).

Едно интересно обстоятелство – в 1799г. в навечерието на Великата Френска Революция, с оглед ограничаването на дейността на профсъюзите, политическите клубове и други “подривни” организации, английския Парламент приема “Закон за тайните общества”*. Под ударите му попада и Масонството. Двамата Велики Майстори се срещат с Министър Председателя на Англия (Уилям Пит, който не е бил масон) и го убеждават да изключи Масонството от действието на закона, но остава задължението секретарите на отделните Ложи всяка година да предоставят на местния “Служител на реда” списък на членовете, включващ данни за възрастта на отделните членове, професията и домашният им адрес. Това изискване е било отменено с решение пак на Английския Парламент едва през 1967г.

* В 1920г. Английския Парламент приема друг закон – “Закон за Правителството на Ирландия”, който съдържа текстове, които пък касаят Масонството в Ирландия.

Обединението от 1813г. е забележително с едно важно обстоятелство, свързано с името на Дука на Съсекс, който до смъртта си през 1843 всяка година е бил преизбиран за Велик Майстор. Това е неговото решение да превърне Масонството в “универсално” движение като премахне всички чисто християнски елементи от ритуалите и текстовете на трите степени – Чирак, Калфа и Майстор Масон*.

Обединението е време на консолидация и стандартизация, когато се изграждат основите на Масонското администриране, които са запазени и до днес. Ложите извън пределите на Лондон са били групирани под шапката на Провинциални Велики Ложи, всяка от които се е оглавявала от Провинциален ВМ, назначаван от ВМ на ОВЛ на Англия.

Създаден е и т.н “Борд с общо предназначение” (Board of General Purposes), чиято задача е да формулира вътрешната политика на ОВЛ, както и да проучва и докладва по всякакви въпроси поставени му от ВМ или Великата Ложа. Този орган няма изпълнителни права, а само може да докладва предложенията си на Великата Ложа, която единствена решава. След обединението са приети също така стандартни форми на Регалиите и Нагръдните знаци, които са валидни и днес.

С избора на Алберт Едуард, Принц на Уелс (по късно Крал Едуард VII) през 1874г. за ВМ на ОВЛ на Англия английското Масонство получава силен тласък. Принцът е бил голям почитател на Масонството и негов ревностен поддържник.

* Християнската символика е съхранена или прехвърлена в т.н. “допълнителни” степени или степени “оттатък Занаята” и производните структури – Обреди и Ордени. Друго съществено обстоятелство от

времето на управлението на Дюка на Съсекс е, че той умишлено и целенасочено е ограничавал или туширал дейността и разрастването на структурите, присвояващи споменатите по-горе “допълнителни” степени или степени “оттатък занаята” с цел консолидирането и утвърждаването на ОВЛ на Англия и “символичното “Масонство в трите му степени – Чирак, Калфа и Майстор Масон, като основа и примат на “занаята”. Тази практика е продължила до неговата кончина през 1843г. когато започва процес на активиране на стари структури – Ордени и Обреди и създаването на нови такива. В същото време споменатото обстоятелство не му е пречело самият той да притежава редица от тези “допълнителни” степени или степени “оттатък” занаята, и дори да е съответния Велик офицер на няколко от тези структури.

Много често в Англия и при посещенията му зад граница той се явявал в регалиите на ВМ, което допълнително е допринасяло за популяризирането на Масонството. В годината на коронясването му, когато си подава оставката като ВМ, под шапката на ОВЛ е имало 2850 Ложи.

XX-ти век е не по-малко благоприятен за развитието на английското масонство. Това най-силно се чувства в периодите след двете Световни войни, когато много хора се обръщат към масонството като към спокоен пристан на традицията и сигурността където могат да продължат връзките си от военните години и фронтовото приятелство и другарство. Същевременно в периода до втората световна война се засилва анти масонската пропаганда, най-вече от Фашистка Германия и Испания на Франко. Това води до “затваряне” на масонството в себе си, което продължава и след войната и особено след 50-те години на миналия век, когато умишлено се избягват всякакви контакти с медиите и широката публика и когато не се прави нищо за разсейване на митовете и измислиците битували в публичното пространство. Краят на тази политика се поставя през 1984г., когато ОВЛ на Англия съвсем целенасочено се отваря към външния свят.

Втората половина на XX-ти век е забележителна с две важни събития – първото е честването през 1967г. на 250-та годишнина от създаването на първата Велика Ложа на Англия и инсталирането на нов Велик Майстор – Дука на Кент, на който пост той е и до днес, и второто събитие - през 1992 когато 12500 масони се събират в Ърлс Корт да честват 275-та годишнина от създаването на първата Велика Ложа и 25-та годишнината от встъпването в длъжност Велик Майстор на Дука на Кент.

Към днешна дата под шапката на ОВЛ на Англия работят около 7 700 ложи с повече от 300 000 братя масони.

Седалището на ОВЛ на Англия е Мейсънс Хол (Mason’s Hall), който е една от забележителностите на Лондон.

Великата Ложа на Ирландия е инсталирана през 1725 година. Има обаче сведения и за друга Велика Ложа от това време – т.н. Великата Ложа на Мюнстер.

Понастоящем единствената регулярна и призната Масонска структура в Ирландия, в т.ч. Северна Ирландия и Република Ирландия е **Великата Ложа на Старите, Свободни и Приети Зидари на Ирландия *** (ВЛССПЗ на Ирландия) със седалище в Дъблин.

Последното произтича от приетия от Британския Парламент през 1920г. “Закон за Правителството на Ирландия”, съгласно който е трябвало да се създадат два

* Виж още: www.irish-freemasons.org

Парламента – единия в Република Ирландия, а другия в Северна Ирландия. На практика само парламента в Република Ирландия е бил създаден. Чл. 65, ал. I и II от същия този закон гласят:

- ал. I: С настоящото се провъзгласява, че всякакви съществуващи законови норми, касаещи незаконни клетви и незаконни събрания в Ирландия не се отнасят за събранията и дейността на Великата Ложа на Свободните и Приети Зидари на Ирландия, или коя да е Ложа или Общество, признато от тази Велика Ложа;
- ал. II: Нито Парламента на Южна Ирландия, нито Парламента на Северна Ирландия ще имат правата да отменят или променят тенденциозно коя да е от привилегиите или изключенията, предоставени на Великата Ложа на Свободните Зидари, или коя да е друга Ложа или Общество, признато от тази Велика Ложа, които се полагат по силата или на закон или обичай в момента на приемането на настоящия Закон и всякакви нови Закони противоречащи на тази постановка, дотолкова, доколкото ще са в противоречие с нея ще се считат за нищожни.

В 1972г. е била отменена частта от Закона от 1920г., касаеща Парламента на Северна Ирландия, като година по късно е приет нов Закон (1973) с който е било учредено Събранието на Северна Ирландия. В новия Закон е отпаднала ал. II на Чл. 65 и е останала само ал. I.

Положението, което създава споменатия закон е може би уникално в Англосаксонското Масонско пространство – фактически със Закон на Законодателния орган на държавата се институционализира една Велика Ложа. Нещо повече, тъй като споменатия Закон визира “Ложи и Общества, признати от ВЛССПЗ на Ирландия”, то по този начин се

предопределя особено строгия контрол, който тя упражнява по отношение на всички Масонски структури на територията на двете Ирландии и не на последно място по отношение на т.н. “допълнителни” степени или степени “оттатък” занаята, а така също и отсъствието на някои структури, практикувани в Англия и Шотландия - например “Ордена на Червения Кръст на Константин” , “Кралския Шотландски Орден” и др.

Друга характерна особеност на ирланското Масонство е, че последните останали по света “военни” ложи (Military Lodges – Not Stationary) са под юрисдикцията на ВЛССПЗ на Ирландия. Това са Ложи към военни част, най-често полкове, които се местели заедно с частта си.

Наред с това:

1/ Майсторите на Ложи към ВЛССПЗ на Ирландия (понастоящем 850 разделени под шапката на 22 Провинциални Ложи, от които 13 в Ирландия и 9 в страните от Британската Общност) и Сановниците на Ложи се избират всяка година, но не по късно от 27 декември на съответната година (това е датата на провеждане на Годишната Конференция на Великата Ложа) и само след одобрението им от Великата Ложа, встъпват в длъжност.

2/ Регалиите на ирландските масони са по-малко пищни от тези на английските и шотландските – липсват висулките, характерни за престилките в Англия и Шотландия, като на тяхно място има “розетки”;

3/ Не съществува печатен текст за “Ирландския ритуал”. Част от молитвите, които се ползват в ритуала на различните степени са отпечатани в Конституцията и Закона. Останалата част от ритуала се ползва и предава само устно, като за изучаването му се организират “инструкционни” ложи.

4/ Великият Майстор и всички Велики Сановници се избират, с изключение на Заместник ВМ и Знаменосеца на ВМ, които се назначават от Великия Майстор, за срок от една година. След едната година никой брат няма право да заема пост (равен или по нисък) за срок от три години. Той може да продължи да бъде велик сановник, само ако е избран на по-висок пост. Великите Надзорници, Великият Ковчезник, Великият Секретар и Великият Органист могат да останат на поста си “aut culpat”.

5/ Всички кандидати за Масони, след “топкуването” трябва да бъдат одобрени и от Инспектората на съответната Провинциална Велика Ложа. Също така има ограничения по отношение на бройките при:

а/ прием – само по един кандидат;

б/ повдигане в Калфенска степен – до 3-ма братя

в/ повдигане в Майсторска степен – един брат.

6/ В Ирландия номера на Ложата е по-важен от името. Това може би се дължи и на обстоятелството, че повече от 100 ирландски Ложи изобщо нямат имена.

Официалната история на **Масонството в Шотландия** датира от 1736г. когато е учредена **Великата ложа на Старите, Свободни и Приети Зидари на Шотландия** * (ВЛССПЗ на Шотландия). Една от причините Великата Ложа да се учреди по-късно от тези в Англия и Ирландия вероятно се дължи на обстоятелството, че е трябвало да се мине през един продължителен период на “обединяване” на повече от 100 съществували по същото време ложи, много от които са продължили да се самоопределят като “оперативни” дори и след 1717г. (годината на учредяване на Великата Ложа на Лондон, която е обединявала само ‘спекулативни” ложи). От тези 100 Ложи, в обединението са участвали само 33, като някои от тях са се отделили отново и са продължили да функционират самостоятелно извън Великата Ложа. Горното обстоятелство предопределя по особения характер на шотландското масонство – фактът, че редица ложи са съществували, и то в течение на много

* Виж още: www.grandlodgescotland.com

години (някои повече от 140 години), преди опита за обединение под общата шапка на Великата Ложа на Шотландия, е допринесло за налагането на една по-голяма независимост на ложите – много от ложите са запазили старите си правила, регалии и ритуали и до днес. Последното право е било давано и на ложи, които са бивали инсталирани и след основаването на ОВЛССПЗ на Шотландия.

Изобщо може да се каже за шотландското Масонство, че всички ложи в Шотландия и зад граница, които са били инсталирани от Великата Ложа се явяват независими и суверенни структури, които са имали и имат значителна степен на свобода при определяне на собствените си дела.

Същевременно, както казва един Английски Масон, не без доза самоирония “в Шотландия всичко Масонско е по-Масонско от където и да било другаде”.

Защо “Стари Свободни и Приети Зидари”? *

Повечето ложи и/или Велики Ложи, които произлизат от Античната Велика Ложа на Англия, ВЛССПЗ на Ирландия или ВЛССПЗ на Шотландия имат в името си словосъчетанието ”Стари Свободни и Приети Зидари”. Онези Велики Ложи, които водят началото си от Великата Ложа на Англия от 1717г. нямат в името си “Стари”. Това правило не винаги се е прилагало, тъй като много Велики Ложи са избирали единия или другия вариант произволно. Наличието или отсъствието на цялото

словосъчетание няма отношение към регулярността или признанието на съответната ложа.

Понятието **“стари”** идва от “Античната” Велика Ложа или “Великата Ложа на Свободните и Приети Зидари на Англия, съгласно Старите Институции” (Grand Lodge of Free and Accepted Masons of England According to the Old Institutions), основана в 1751 г. в Лондон от живеещи там Ирландци, още известни като Атолови Масони на името на третия и четвъртия Дук на Атол.

”Свободни” – има три самостоятелни теории за появата на това определение:

а/ В средновековието каменоделците ползвали дребнозърнест варовиков камък наречен ‘свободен камък’ (freestone), който за първи път се споменава в 1212г. в Нормандия. За първи път понятието “свободно-камъчен зидар” (free-stone mason) е регистрирано в 1375г., като впоследствие е било съкратено на “свободен зидар” (free mason);

б/ Съществува хипотезата, че “Свободни” зидари са били зидари, които не са били закрепостени към гилдията – “Почетната Компания на Зидарите на Града Лондон” (Worshipful Company of Masons of the City of London), но са се ползвали от редица привилегии и права;

в/ категория членове на гилдията, които не били зидари, но бивали

*Виж още: <http://freemasonry.bcy.ca/texts/afandam.html>

приемани в Компанията с определението “спекулативни”, “свободни” или “приети”.

“Приетите” са съставлявали едно вътрешно братство от спекулативни масони/зидари в рамките на Почетната Компания на Зидарите на Града Лондон.

Оперативните масони/зидари бивали “допускани” (admitted) в Компанията по наследство, за обучение, или откупуване, докато “спекулативните” бивали “приемани”. За първи път терминът “приети” е бил използван в 1620г.

“Свободни и приети” – комбинацията “свободни и приети” е използвана за първи път в 1722г. от Дж. Робертс в “Старите Конституции на Старото и Благородно Общество на Свободни и Приети Масони” (Old Constitutions belonging to the Ancient and Honourable Society of Free and Accepted Masons).

Съставил: Брат Илия Коев

Канцелария на Върховен Съвет 33°